

Xoanon

Jag har en undergörande ikon
som gavs åt mig en särskild dag
på en särskild plats
På den syns kejsaren av Trebizond
i full ornat, ett vuxet lindebarn
Stödd på sin Panhagías hand
står han som på en omvänt perspektivisk pall
Jag lyfter honom bort, ty varje sak
som tillhör denna Panhagía går att lyfta
som då man lyfter silversmedens plåt
från alla de ställen som inte är sönderkyssta
Jag lyfter kronan och de båda fröjdeutroparna
de båda heliga i övre hörnen, lyfter doket
från hennes hår och hals, jag öppnar spännet
och löser vecken över hennes högra bröst
och varligt vecken över hennes vänstra
med smärtorna. Jag lyfter som en spindelväv
den tunna underklädnaden som inte döljer
det mörka skötet. Och hon ser på mig
med blåa ögonvitor, ser med bruna ögon
Oavvänt på mig. Jag lösgör armarna
de bruna händerna och bröstens mörka blommor
den högra först, den vänstra sist
varligt, med smärtorna, och skötets skugga,
Jag lyfter pannan, hårfästet och kinderna
hals, öron, mun och näsa, ögonbryn
och sist de stora ögonen som ser på mig
Jag lyfter guldgrunden och undermålningen
tills träet med dess täta ådring ligger bort
en gammal plankbit av oliv som blivit över
av något stormfällt träd för länge sen
vid någon kust mot norr. Där finns i träet
nästan igenväxt, ögat av den kvist
som bröts i trädets ungdom någon gång
Du ser på mig, Hodigitria Philousa

Gunnar Ekelöf

Xoanon = träbild, den primitiva kultbilden i grekiska tempel
ikon = helgonbild, i varmåleri på trä

Trebizond eller Trapezunt = den sista ort vid sydsidan av
Svarta havet där det östromerska
kejsardömet överlevde en tid

Panhagía, "Den allheliga" = gudamodern vare sig man betraktar
henne som kristen eller hednisk
--dinna

Hodigitria = vägledande